

Натомість у сільських осередках за течією Казеного Торця (притока Сіверського Дінця) спостерігається ареал продовження слобожанської традиції («Зм08» — вертикаль з півночі на південь) та поширення «миколаївських» колядок, що зосереджені переважно, на території Слобожанщини. На відміну від зони впливу Середньої Наддніпрянщини, цей слобожанський осередок вирізняється високим рівнем інтегративних процесів пісенної традиції.

Таким чином, етномузикологічний аналіз традиційної пісенності розглянутих осередків виявив більшу причетність сіл басейну Самари до традиції Середньої Наддніпрянщини, тоді як лінгвістичний аналіз засвідчує перевагу слобожанських мовних рис з окремими рисами середньонаддніпрянського типу. Пісенність поселень басейну Казеного Торця представляє зону дифузії та трансформацій: за мовними ознаками належить до *степового діалекту*, але зберігає культурні елементи слобожанського пісенного масиву.

За цими ознаками ми можемо віднести обидва осередки до перехідної зони, яка за визначенням містить елементи мовного і пісенного діалектів межуючих етнокультурних регіонів. Процес їхньої активної взаємодії спостерігається на різних рівнях. Перехідні етнокультурні зони на мапі України є унікальним простором для комплексного дослідження взаємодії вербальних та музичних елементів традиційної культури. Такий міждисциплінарний підхід розкриває етнокультурну специфіку територій пізнього заселення, сприяє створенню діалектологічних і меліогеографічних карт, а також доповнює етнографічну мапу України новими знаннями про локальні осередки та їхню культурну динаміку.

Т. Теслер, Г. Ковальчук

СТИЛЬОВИЙ ПЛЮРАЛІЗМ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕСТРАДИ

Т. Tesler, H. Kovalchuk

STYLISTIC PLURALISM IN CONTEMPORARY UKRAINIAN POP MUSIC

Мистецтво вокальної естради — від початку становлення в культурі ХХ ст. у статусі вторинного за значущістю компонента простору музичного мистецтва до сучасного ствердження як естетично та виразово самодостатнього, внутрішньо багатовимірною — вирізнялося спрямованістю на індивідуалізацію постаті виконавця. Поряд із такими характерними для естради рисами, як синтетичність, вагомість розважального та рекреаційного начал, імпровізаційність, комунікативна цілісність виконавця й аудиторії, досяжність музичної мови для найширших слухацьких кіл тощо, пріоритет індивідуальної художньої рефлексії стає тим показником вокальної естради, який актуалізується в культурі поч. ХХІ ст. Притаманні їй плюралізм і суб'єктивність світобачення суголосні сучасній спрямованості виконавців на творення як унікальних стильових царин, так і унікальних зразків їх синтезу.

У різнобарвній панорамі стилів сучасної української естради вирізняється фольк-спрямування, що пов'язано з народнопісенним виконавством у його естрадній модифікації. Продовжуючи традиції української пісенної естради сер. ХХ ст., цей стильовий керунок має основою тезаурус народної пісенності в різноманітні її жанрових основ, синтез естрадного вокалу та народного співу зі збереженням та акцентуацією значення його виразової палітри та панорами специфічних засобів виразності, сполучення електронінструментарію, масштабної

перкусійної групи з народними інструментами. Яскравими утіленнями фольк-вектору сучасної національної естради є творчість таких виконавиць та виконавців, як Іларії, М. Юрасова, А. Матвієнко, Онука, К. Павленко, О. Кулик, Аліни Паш, Finka. Народнопісенне виконавство в естрадній модифікації постає також у творчості гуртів «ДахаБраха», «Перегук», «Курбаси», «Хорєя Козацька», «POLIKARPP» та ін.

Своєрідним самостійним стильовим вектором, пов'язаним із народнопісенними основами, є фольк-роніка. Виконавським закарбуванням специфіки її естетичних параметрів, що ґрунтуються на взаємопроникненні фольклору та попмузики, є зокрема творчість Khaуat'a, груп KAZKA та «ГуляйгородGG».

У мультикультурних параметрах сучасності синтезуючим напрямом на основі відродження фольклорних джерел є world-music. Характерна для world-music орієнтація на ствердження цілісності фольклорної традиції в різноманітті її національних, етнічних витоків є основою творчості М. Садовської, «ДахаБраха» та ін.

Одними з потужних стильових спрямувань є рок, у панорамному різноманітті виконавських версій, виразнений у творчості груп «Океан Ельзи», «О. Torvald», «Антитіла», «Без обмежень», «The Hardkiss», «Тартак», у єдності з рисами поп-музики виявлений у творчості Shumei. Не втрачає притяжності для аудиторії поп-вектор, репрезентований у творчості Т. Кароль, Н. Могилевської, І. Білик, О. Полякової.

Різнманіття стильових обріїв сучасної української естради має чинником і виняткову рухливість і варіативність виконавських орієнтирів. Так, у мультистильовій творчості Джамали синтезуються риси академічної, джазової, естрадної, фольклорної — з виразною локальною етнічною компонентою — вокальних виконавських стилістик. У творчості Khaуat'a народнопісенні виконавські настанови замінюються пріоритетом фольк-роніки, електропопи world-music.

Стильові спрямування в сучасній українській естраді набувають винятково унікальних утілень і завдяки колабораціям виконавців. Прецедентами таких стильових міксів є творча співпраця: Альона Альона та Jerry Neil («Teresa & Maria» — синтез попмузики і репу); Тіни Кароль та Ю. Саниної («Вільна» — єдність поп-музики, року та інді-року); Альона Альона та Аліна Паш (Мамка) — синтез народнопісенного виконавства, хіп-хопу, репу); Finkата В. Павлик («Білі черемхи» — мікс фольк- та поп спрямувань); А. Пивоварова та С. Гіги («Mammamia» — синтезфанку та рис попмузики), А. Пивоварова та Kalush Orchestra («Підманула» — мікс фанку та репу).

Унікальним міксом культур і стилів став дуєт Ніни Матвієнко та Monatik'a, у якому поєдналися народнопісенне виконавство в його естрадній модифікації, джаз-фанк, хіп-хоп та EDM.

Стильовий плюралізм сучасної української естради надає їй статусу царини, відкритої для творчих пошуків та експериментів, у яких постає творча особистість поч. XXI ст., орієнтована на торування самостійного, стилістично унікального творчого шляху.